

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN MÄÄRÄYS VARSINAIS-SUOMEN ALUEEN KUNNILLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 19.11., 2.12., ja 10.12.2020 sekä 7.1., 4.2., 26.2., 22.3., 20.4., 11.5., 31.5., 4.6.2021 ja 9.7.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaisia rajoituspäätöksiä koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä Varsinais-Suomen kuntien alueella.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen kuntien alueella kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävät

yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä. Lista Varsinais-Suomen kunnista on tämän päätöksen liitteenä numero 1.

Edellä olevien kuntien alueilla voidaan kuitenkin järjestää sisätiloissa yli 10 (kymmenen) henkilön sekä alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa yli 50 (viidenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista säilyttää riittävä etäisyys toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa Covid-19 tartuntojen ehkäisemiseksi.

Määräys on voimassa ajalla 29.7.–15.8.2021.

Aluehallintovirasto toteaa lisäksi, että opetus- ja kulttuuriministeriö ja Terveystieteiden tutkimuskeskus ja Hyvinvoinnin ja terveyden tutkimuskeskus ovat yhdessä antaneet 31.5.2021 ohjeen terveysturvallisuuden edistämiseksi. (Liite 2)

Aikaisemman päätöksen kumoaminen

Tällä päätöksellä kumotaan 9.7.2021 annettu, Turun, Raision, Salon, Kaarinan ja Paraisten kuntien aluetta koskeva Lounais-Suomen aluehallintoviraston määräys ajalta 9.7.2021 – 8.8.2021 (LSAVI/7976/2021).

Valtakunnallinen ohjaus

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2020:26). Toimintasuunnitelman tavoitteena on hybridistrategian mukaisesti estää viruksen leviämistä yhteiskunnassa, turvata terveydenhuollon kantokyky ja suojella erityisesti riskiryhmiin kuuluvia ihmisiä. Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset. Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta luonnehtivaa kuvausta (perustaso, kiihtymisvaihe, leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista

arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 22.12.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelman päivitystä COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen tammi-toukokuussa 2021. Päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:1). Kiihtymisvaiheen toimenpiteet voivat päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan olla perusteltuja jo perustasolla, mikäli valtakunnallinen ja lähialueiden epidemiologinen tilanne on vaikeutuva. Leviämisvaiheen uhatessa on perusteltua ottaa viipymättä käyttöön kaikki tarpeelliset toimenpiteet. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 26.1.2021 puoltanut, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee täydennyksen hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on 28.1.2021 lähettänyt toimintasuunnitelman täydennystä koskevan kirjeen THL:lle, kunnille, sairaanhoitopiireille ja muille kuntayhtymille sekä aluehallintovirastoille ja Valviralle (VN/909/2021). Toimintasuunnitelman täydennyksessä 1/2021 kuvataan kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:11). Toimenpidetason tavoitteena on torjua epidemian kasvun uudelleen kiihtyminen ja herkemmin tarttuvien virusmuunnosten leviäminen ja siten saada lisää aikaa rokotusten ja vuodenaikavaihtelun yhteisvaikutukselle epidemian hillitsemisessä. Toimintasuunnitelmalla tuetaan alueellisia epidemian leviämisen estämistoimia. Toimintasuunnitelman täydennyksen mukaan voimassa olevat rajoitustoimenpiteet alueilla niiden eri epidemiatasoilla on pysyttävä vähintään nykyisellä tasollaan, kunnes virusmuunnoksen leviämistä ja sen estämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta on voitu edelleen arvioida.

Valtioneuvosto on 25.2.2021 todennut THL:n lausuntoon perustuen, että perusteet periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksen mukaiselle toimenpidetasolle kaksi siirtymiseen ovat olemassa, ja tehnyt periaatepäätöksen tason kaksi käyttöön otosta (STM/2021/32). Jatkotoimenpiteenä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja lisätoimet. Samassa yhteydessä hallitus on linjannut kolmen viikon sulkutilasta ajalle 8.–28.3.2021.

Valtioneuvosto on yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa todennut 1.3.2021, että Suomessa vallitsevat poikkeusolot (VNK/2021/21). Valtioneuvoston päätöksen perustelumuihistiossa todetaan, että COVID-19-taudin torjumiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin. Ohjaukskirjeellään (VN/5229/2021) sosiaali- ja terveysministeriö on 1.3.2021 ohjannut kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja tason kaksi lisätoimet.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 9.4.2021 antamallaan kirjeellä ohjannut THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja lisätoimet 30.4.2021 saakka (VN/9358/2021). Toimia suositellaan otettavaksi käyttöön myös kaikilla kiihtymisvaiheen alueilla tai niihin toimenpidetarpeiltaan rinnastettavilla alueilla. Tason 2 mukaisilla toimenpiteillä pyritään estämään virusmuunnoksen leviäminen nopeasti ja voimakkaasti väestössä koko valtakunnan alueelle.

Valtioneuvosto on 20.4.2021 julkaissut suuntaviivat COVID-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle (Valtioneuvoston julkaisuja 2021:42). Suunnitelman mukaan ravitsemisliikkeiden sulkemista koskevan poikkeuslain ja poikkeusolojen voimassaolon päätyttyä seuraavana vaiheena

rajoitustoimien purkamisessa on hallituksen puolto hybridistrategian täydennyksen (26.1.2021) mukaisesta valtakunnallisesta toimenpidetasoluokittelusta (toimenpidetasot 1–3) luopumiselle. Luopuminen tarkoittaa, että toimenpidetasoja ei sovelleta ollenkaan, vaan arviointia tehdään jatkossa alueiden epidemiavaiheisiin perustuen (perustaso, kiihtymisvaihe, leviämisvaihe). Suunnitelmassa todetaan, että nykyisten arvioiden mukaan puolto valtakunnallisesta toimenpidetasoluokittelusta (toimenpidetasot 1–3) luopumiselle voitaisiin tehdä viimeistään toukokuussa sillä edellytyksellä, että epidemiatilanne on vakaa ja kehittymässä suotuisaan suuntaan. Toimenpidetasoista luopumisen jälkeen sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa alueita ohjauskirjeillään. Myös hybridistrategian toimintasuunnitelmaa päivitetään.

Sosiaali- ja terveysministeriön 23.4.2021 antaman ohjauskirjeen mukaan ministeriö ohjaa alueita edelleen toimenpidetason 2 mukaisten toimien käyttöön 31.5.2021 saakka. Ohjauskirjeen mukaan alueen siirtyessä epidemian kiihtymisvaiheesta perustasolle sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee, että alueella pidetään vielä voimassa edellä kuvatut kiihtymisvaiheen toimenpiteet ja ryhdytään asteittain purkamaan niitä vasta huolellisen harkinnan ja monipuolisen arvioinnin jälkeen. Ministeriö suosittelee asiassa 1-2 viikon seuranta-aikaa. Mikäli toimenpidetasoista luovutaan ennen ohjauksen määräajan päättymistä, ministeriö antaa erillisen uuden ohjauksen tämän merkityksestä ja epidemiavaiheisiin liitetyistä toimenpidesuosituksista tuolloin voimassa olevan hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisesti. Ohjauskirjeen mukaan epidemian rauhoittuessa suosituksia ja rajoituksia tulee purkaa vain huolellisesti harkiten.

Valtioneuvosto totesi poikkeusolot päättyneiksi 27.4.2021 ja antoi asetukset, jotka kumoavat poikkeusolojen nojalla käyttöön otetut toimivaltuudet (VNK/2021/48). Valtioneuvoston 6.5.2021 tekemän periaatepäätöksen mukaan valtioneuvosto puoltaa, että sosiaali- ja terveysministeriö kumoaa hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan 26.1.2021 tehdyn täydennyksen toimenpiteistä epidemian uhkaavan nopean kiihtymisen ja tartuttavampien virusmuunnosten yleistymisen estämiseksi (STM/2021/83). Periaatepäätöksen jatkotoimenpiteenä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa kaikki alueet luopumaan toimenpidetasoihin liitetyistä lisätoimenpiteistä sekä siirtymään voimassa olevan hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisiin alueelliseen

epidemiavaiheeseen liitettyihin toimenpiteisiin. Kaikkien toimenpiteiden arvioinnissa ja niiden purkamista harkittaessa on otettava yhdenmukaisesti huomioon julkisen vallan velvollisuus estää epidemian leviämistä ja turvata terveydenhuollon toimintakapasiteetti. Tämän vuoksi päätösharkinnassa on ennakoitava kunkin toimenpidetason merkitystä ja vaikutuksia tilanteen kehittyessä. Toimenpiteiden vaikuttavuuden sekä kokonaisuhyötyjen ja kustannusten seurannan perusteella viranomaisilla on velvollisuus ryhtyä perusoikeuksien turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennen aikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 10.5.2021 päivätyllä ohjaukskirjeellään ohjannut (VN/12820/2021) kaikki alueet luopumaan toimenpidetasoihin liitetystä lisätoimenpiteistä 10.5.2021 lähtien sekä siirtymään hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisesti alueelliseen epidemiavaiheeseen liitettyihin toimenpiteisiin. Toimenpidetasoista luopumisen myötä sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt hybridistrategian toimintasuunnitelman ja siihen liittyvien epidemiavaiheisiin liitettyjen suositusten päivittämisen. Ennen päivitystyön loppuun saattamista suosituksissa noudatetaan voimassa olevaa toimintasuunnitelmaa.

Valtioneuvoston periaatepäätöksellä 27.5.2021 hybridistrategian toimintasuunnitelmaa on jälleen päivitetty. Sosiaali- ja terveysministeriö on kirjeellään 27.5.2021 (VN/14345/2021) ohjannut toimivaltaisia viranomaisia hybridistrategian mukaisesti epidemiavaiheisiin perustuvien suositusten ja rajoitusten käyttöön kesäkuun 2021 ajaksi. Kirjeen mukaan kiihtymisvaiheen alueilla sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee tartuntatautilain 58 §:n mukaisia päätöksiä, joilla yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset velvoitetaan järjestämään siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta. Päätökset kohdistuvat sisätiloihin, joita käytetään yli 10 asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun sekä alueellisesti tai toiminnallisesti rajattuihin ulkotiloihin, joita käytetään samanaikaisesti yli 50 asiakkaalle tai osallistujalle suunnattuun tarkoitukseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauskirjeessä todetaan lisäksi se hybridistrategian yleinen periaate, että rajoitustoimenpiteitä ei tule purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään. Epidemian leviämisen ja sen estämisen sekä siinä tehtävien toimenpiteiden vaikuttavuuden sekä kokonaishyötyjen ja kustannusten seurannan perusteella viranomaisilla on velvollisuus ryhtyä perusoikeuksien turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin. Toisaalta toimenpiteiden välttämättömyyden poistuessa, tarpeettomia rajoituksia tulee purkaa tai muuttaa vähemmän oikeuksia ja toimintaa rajoittavaksi. Lähtökohtana voidaan pitää, että sekä nykyisten että uusien rajoitustoimien vaikutusten yhdenmukainen arviointi edellyttää toimenpiteestä riippuen vähintään kahden tai kolmen viikon seuranta-aikaa. Kulloinkin käytettävät toimet valitaan kokonaisharkinnan perusteella siten, että epidemian hallinnassa saavutettava hyöty on mahdollisimman suuri suhteessa toimenpiteen aiheuttamiin sosiaalisiin ja taloudellisiin haittavaikutuksiin. Tämän seurannan ja kokonaisarvioinnin perusteella rajoitustoimia voidaan purkaa, pitää ennallaan tai palauttaa takaisin voimaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24.6.2021 antanut ohjauskirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen mukaiset toimenpidesuosituksiset (VN/14345/2021-STM-4). Kirjeessä annetaan ohjaus päivitetyn hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisista toimenpidesuosituksista 31.8.2021 saakka. Sosiaali- ja terveysministeriö on tarkastellut leviämisvaiheen sisätilojen yleisötilaisuuksia koskevaa rajoittamissuositusta ja päivittänyt tältä osin hybridistrategian toimintasuunnitelmaa. Muut suositukset ovat pysyneet ennallaan.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten

tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Uuden koronaviruksen aiheuttaman taudin ehkäisemiseksi on kehitetty rokotteita ja rokottaminen on aloitettu myös Suomessa joulukuun 2020 lopussa valtioneuvoston asetuksen (1105/2020, muutettu asetuksella 307/2021) mukaisessa rokottamisjärjestyksessä. Koronarokotukset etenevät THL:n mukaan hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. THL:n verkkosivujen mukaan koko Suomen väestöstä 65,1 prosenttia on 27.7.2021 mennessä saanut ensimmäisen rokoteannoksen ja 31,6 prosenttia toisen annoksen. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tilannekatsauksen mukaan 27.7.2021 mennessä oli sen alueella ensimmäisen rokoteannoksen saanut 64,4 prosenttia ja toisen rokoteannoksen 32,6 prosenttia väestöstä. THL:n mukaan täysi rokotesarja, eli kaksi rokoteannosta, suojaa hyvin koronavirustautia ja sen vakavia muotoja sekä virusmuunnoksia vastaan. Rokotus ei täysin poista tartunnan saamisen ja tartuttamisen riskiä, mutta väestön korkea rokotuskattavuus vähentää selvästi epidemian kiihtymisen riskiä. Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen rajoittaminen sekä tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen pienissäkin yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on

välttämätöntä. Kun kokoontumisissa noudatetaan riittäviä turvaohjeita, voidaan tartunnan riskiä olennaisesti vähentää puuttuen kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin.

Kunnan tai kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan paikallisista tai alueellisista rajoituksista. Aluehallintovirasto voi päättää rajoituksista, jos ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Rajoituksilla pyritään estämään epidemian leviäminen väestössä alueellisesti tai laajemmin sekä mahdollistamaan palaaminen epidemian perustasolle. Epidemian leviämisvaiheessa voidaan tarvita näiden toimivaltaisten viranomaisten päättämiä laajempia tai tiukempia alueellisia suosituksia tai rajoituksia. Kunnan velvollisuudesta selvittää epidemiaa ja tehdä epidemian torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä on säädetty tartuntatautilain 9 §:ssä. Kunnan toimivallasta päättää laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä toimialueellaan säädetään tartuntatautilain 58 §:n 1 momentissa. Paikalliset ja alueelliset viranomaiset ovat 22.2.2021 voimaan tulleilla tartuntatautilain muutoksilla (147/2021) saaneet lisää keinoja koronavirustilanteen hillitsemiseksi. Määräaikaisesti voimassa olevien tartuntatautilain muutosten nojalla kunta tai aluehallintovirasto voi asettaa alueellisia rajoituksia elinkeino- ja harrastustoimintaan silloin, kun se on välttämätöntä epidemian leviämisen estämiseksi. Velvoitteet ja rajoitukset perustuvat ihmisten välisten fyysisten kontaktien välttämiseen.

Aluehallintovirastolla ei ole tietoa niiden määrästä, jotka sairastavat sen toimialueella COVID-19- infektiota tietämättään oireettomana ja siten mahdollisesti levittävät tartuntaa. Lisäksi monet sairastavat taudin lievänä. Jos sairastuneet eivät hakeudu heti ensivaiheessa testiin tai testitulokset viivästyvät muista syistä, taudin jäljittäminen vaikeutuu.

Varsinais-Suomi on 8.7.2021 alkaen siirtynyt epidemiologisesti kiihtymisvaiheeseen. Syynä ilmaantuvuuden nopeaan nousuun on viruksen herkästi leviävän Deltavariantin yleistyminen Varsinais-Suomessa.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin 27.7.2021 aluehallintovirastolle tekemän asiantuntija-arvion mukaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri katsoo välttämättömäksi, että Varsinais-Suomen

kuntien alueille määrätään aluehallintoviraston toimesta tartuntatautilain 58 §:n mukaisia yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevia rajoituksia Covid-19-tartuntojen ehkäisemiseksi. Sairaanhoidopiiri perustelee arvioitaan sillä, että 14 viimeisimmän päivän, jolta tieto on saatavilla, aikana todennettujen koronavirustartuntojen ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden sairaanhoidopiirin alueella on 104,1. Viikolla 29 tartuntalähde oli selvillä 66 %:ssa tapauksista. Tämä on huomattavasti vähemmän kuin aikaisempina viikkoina. Tämä muodostaa merkittävän riskin uusien tartuntojen leviämiseen sairaanhoidopiirin alueella. Covid-19-infektioita on todettu nyt suurimmassa osassa alueen kuntia, mutta eniten absoluuttisesti ja asukaslukuun nähden Turussa. Kuntakohtaisesti tartunnan jäljityksen selvittämisprosentti on alhainen Turussa, jossa tartunnan jäljitys on pahiten ruuhkautunut. Tunteuttoman tartuntalähteen omaavista tapauksista valtaosassa kotikunta on Turku, yksittäisesti myös muita kuntia Varsinais-Suomessa, mutta erityisesti muualla Suomessa.

Sairaanhoidopiirin mukaan tartuntalähteinä on yleisimmin perhe ja lähipiiri, toiseksi yleisimmin ravintolat/yökerhot ja myös yksityiset joukkokokoonnutumiset. Terveysthuollon kantokyky erikoissairaanhoidon osalta ei ole vaarantunut, eikä koronakuolemien määrä ole kasvanut alueella. Sairaanhoidopiirin arvion mukaan tartuntatautilain 58 § mukainen päätös on välttämätön sairaanhoidopiiriin alueella, koska alueella on laaja tartunnan vaara aiheuttava yleisvaarallisen tartuntataudin epidemia ja muut toteutetut toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä. Alueen covid-19-epidemia on voimakas ja tartuntaryypäitä esiintyy suuressa osassa alueen kuntia. Tartuntaryypäiden jäljityksessä on ollut viivettä yhdessä kunnassa resurssipulan vuoksi. Terveysthuollon kantokyky ei erikoissairaanhoidon osalta ole kuitenkaan vaarantunut.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukainen välttämättömyysarvio on kokonaisharkintaa, jossa yksin ilmaantuvuusluvulle ei ole annettavissa ratkaisevaa merkitystä. Väkimäärältään pienessä kunnassa vain muutaman henkilön sairastuminen on omiaan nostamaan ilmaantuvuuslukua (tapauksia per 100 000 asukasta) huomattavasti. Toisaalta yksittäisen kunnan alhaisesta ilmaantuvuusluvusta riippumatta kokonaisarviossa on otettavissa huomioon alueelle tyypilliset työssäkäynti- ja asointialueet, ja jollaisilla tyypillisesti on merkitystä tartuntataudin leviämisessä väestössä. Varsinais-Suomen alueen kuntien voidaan

katsoa muodostavan kokonaisuutena tällaisen alueen. Koko Varsinais-Suomessa ovat kotoperäiset tartunnat nousseet niin korkealle tasolle, että on välttämätöntä ryhtyä tartuntatautilain 58 § mukaisesti toimenpiteisiin tartuntojen estämiseksi.

Tartuntoja on tapahtunut erityisesti ravintoloissa ja yökerhoissa sekä yksityisissä joukkokokoon-tumisissa. Aluehallintovirastolla ei ole toimivaltaa yksityisiin kokoon-tumisiin rajoitusten asettamiseen, kuten ei myöskään tartuntatautilain 58 a § mukaisten ravitsemisliikkeiden rajoitusten asettamiseen. Toimivalta rajoittaa ravitsemisliikkeiden toimintaa kuuluu valtioneuvostolle. Yksityisten tilaisuuksien osalta ei ole säädetty toimivaltuuksia rajoittaa niiden pitämistä.

Toimivalta rajoittaa ravitsemisliikkeiden toimintaa väliaikaisesti tartuntataudin leviämisen estämiseksi yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi on säädetty tartuntatautilain 58 a §:ssä valtioneuvostolle. Valtioneuvosto on antanut valtioneuvoston asetuksen ravitsemisliikkeiden toiminnan väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi (608/2021), jonka 4 §:llä (741/2021) on rajoitettu toimintaa muun muassa Varsinais-Suomessa 24.7.2021 alkaen.

Sairaanhoitopiirin alueellisessa ohjausryhmässä 27.7.2021 esittämän tilannekatsauksen perusteella on myös paljon tartuntoja, joiden tartunnan lähde ei ole pystytty jäljittämään Yhteensä 119 tartunnan lähde jäi tuntemattomaksi, yhteensä 342 tartunnasta 27.7.2021 Varsinais-Suomessa (eli 34,80 prosenttia). Lähipiirissä ja samassa taloudessa tapahtuneita oli tartunnoista 112 kappaletta (32,28 prosenttia). Suurimman osuuden tunnistetuista tartuntalähteistä muodostivat ravintoloissa ja yksityisissä juhlissa tapahtuneet tartunnat; 57 tartuntaa (16,43 prosenttia). Tartunnat olivat pääosin (96,2 prosenttia) kotoperäisiä, ja ulkomailta oli tullut tarkastelujaksolla vain 13 tartuntaa eli 3,8 prosenttia. Sairaanhoitopiirin tilannekatsauksen 27.7.2021 mukaan tartunnoista 60 prosenttia todetaan 15–29-vuotiailla. Tässä ikäryhmässä rokotettujen määrä on vähäinen.

Sairaanhoitopiirin alueellisessa ohjausryhmässä esittämän kannanoton mukaan rokotusten nopeuttaminen olisi tehokkain keino ehkäistä tartuntoja. Toinen olennainen keino olisi kasvusoojainten käytön lisääntyminen. Deltavariantti leviää sairaanhoitopiirin tilannekatsauksen mukaan merkittävästi nopeammin kuin

aikaisemmin levinnyt Covid-19. Sairaanhoidopiiri katsoo kannanotossaan, että tartuntatautilain 58 § mukainen päätös on välttämätön sairaanhoidopiirin alueella, koska alueella on laaja tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallisen tartuntataudin epidemia ja muut toimet eivät ole olleet riittäviä. Alueen Covid-19-epidemia on voimakas ja tartuntaryypäitä esiintyy suuressa osassa alueen kuntia. Koska tartuntoja tapahtuu koko sairaanhoidopiirin alueella, sairaanhoidopiiri katsoo, että päätös on välttämätön koko sairaanhoidopiirin alueella.

Aluehallintovirasto katsoo, että edellä mainitut, tuntemattomat tartunnan lähteet ja nopea kotoperäisten tartuntojen määrän lisääntyminen Deltavariantin myötä johtavat, erityisesti sairaanhoidopiirin epidemiologinen kannanotto huomioon ottaen, yleisten kokousten ja yleisötilaisuuksien rajoitusten välttämättömyyteen.

Ottaen huomioon edellä mainittu sekä sairaanhoidopiirin asiantuntijatahona antama selvitys, aluehallintovirasto pitää tartuntataudin leviämisen estämiseksi välttämättömänä kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen kuntien alueella kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä.

Edellä olevien kuntien alueilla voidaan kuitenkin järjestää sisätiloissa yli 10 (kymmenen) henkilön sekä alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa yli 50 (viidenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista säilyttää riittävä etäisyys toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa Covid-19 tartuntojen ehkäisemiseksi.

Aluehallintovirastolla ei ole saadun selvityksen perusteella perusteita kohdentaa rajoituksia muihin tartuntatautilain 58 § mukaisiin kohteisiin, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikköihin, oppilaitoksiin, päiväkoteihin, asuntoihin ja vastaaviin tiloihin, koska ei ole havaittavissa sellaista syy-seurausyhteyttä, että niihin kohdistuvilla rajoituksilla voitaisiin ehkäistä Covid-19-tartuntoja ja rajoitukset olisivat siihen välttämättömiä. Esimerkiksi sosiaali- ja

terveydenhuollon yksiköissä ja päiväkodeissa tartuntoja ei ole ollut tai tartuntamäärät ovat olleet hyvin pieniä. Oppilaitokset ovat kesätauolla.

Aluehallintoviraston päätös perustuu tämänhetkiseen alueellisen tilanteen kokonaisarvioon. Toimenpiteitä harkittaessa on otettu huomioon, että tällä päätöksellä on vaikutusta yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään sekä perusoikeuksien toteutumiseen. Tällä päätöksellä kuitenkin rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin asiantuntija-arvioiden perusteella on välttämätöntä. Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen kuntien alueilla. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

Ohjaus

Aluehallintovirasto ohjaa ottamaan lisäksi huomioon soveltamisalansa rajoissa tartuntatautilain 58 c § 1 momentin mukaiset velvollisuudet, jossa yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettyinä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitettun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitettun toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Edellä tässä pykälässä säädetyt velvollisuudet koskevat seuraavia tilojen hallinnasta vastaavia ja niitä toiminnassaan käyttäviä toimijoita:

- 1) yksityiset yhteisöt, säätiöt ja muut oikeushenkilöt, ei kuitenkaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa ja Ahvenanmaan maakunnan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitetut ravitsemistoiminnan harjoittajat;
- 2) yksityiset elinkeinonharjoittajat;
- 3) kunnat ja kuntayhtymät;
- 4) uskonnolliset yhdyskunnat;
- 5) julkisoikeudelliset laitokset.

Tässä pykälässä säädetyt velvollisuudet eivät kuitenkaan koske yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa.

Tässä pykälässä säädetyt velvollisuudet eivät saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsiteltyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eivätkä ne saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtäviään.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58, 58 c ja 91 §
Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §
Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitus-osoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa johtaja Heikki Mäki, puh. 0295 018 094.

Ylijohtajan sijainen,
johtaja

Heikki Mäki

Kehittämispäällikkö

Ulla Peltola

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1, lista Varsinais-Suomen kunnista

Liite 2, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä eräiden tilojen käytössä.

Liite 3, valitusosoitus

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 27.8.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisäännin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi Varsinais-Suomen kunnat ja kuntayhtymät
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä
Lounais-Suomen poliisilaitos
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto
Digi- ja väestötietovirasto
Valtiokonttori

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/8422/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/8422/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mäki Heikki 28.07.2021 11:48

Esittelijä Peltola Ulla 28.07.2021 11:24